

ФАКТОРИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО ВИРОБЛЯЮТЬ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ОЧИСТНИХ СПОРУД

Н. В. БІБІК, канд. екон. наук, доцент, Г. Ю. ЛІТОСТАНСЬКА
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

В даний час в умовах сучасної ринкової економіки більшість промислових підприємств, що володіють унікальними технологіями, які володіють значною матеріально-технічною базою, стають не тільки не конкурентоспроможними в сучасній ринковій економіці, а й втрачають накопичений інтелектуальний та інноваційний потенціал.

Сьогодні, щоб бути конкурентоспроможними на ринку, недостатньо мати тільки високу якість поставленого на ринок обладнання. Поряд з високою якістю для споживачів істотну роль відіграють такі чинники, як конкурентоспроможність товару, високий технічний рівень виробництва і управління, репутація підприємства, товарно-збутові можливості підприємства. Це пов'язано з тим, що в останні роки споживачі часто віддають перевагу не стільки якістю товару і його конкурентоспроможності, скільки конкурентоспроможності підприємства, який є виробником цього товару.

Вступивши на світовий ринок очисних споруд, промислові підприємства, що випускають обладнання для очищення промислових стічних вод, а також замовники, пов'язані з водоочисткою, зіткнулися з проблемою конкуренції і необхідністю оцінки конкурентних позицій підприємств.

Конкурентоспроможність підприємства сьогодні - це відносна характеристика, яка виражає відмінності розвитку даного виробника від розвитку конкурентів за ступенем задоволення своїми товарами потреб замовників. Рівень конкурентоспроможності підприємств і організацій ґрунтується, як правило, на аналізі виробничих, технологічних і фінансових можливостей підприємств. Поєднання цих факторів дає можливість охарактеризувати потенціал підприємства, його ресурси в конкурентній боротьбі.

Для оцінки конкурентоспроможності організації необхідно проаналізувати її сильні з слабкі сторони, охарактеризувати можливість необхідним ринком продукції. Позиціонування підприємства на ринку перш за все визначається конкурентними властивостями продукції (обладнання),

при оцінці яких враховуються технічні, економічні, екологічні та споживчі властивості товару з позиції виробника, посередника, а так само споживача.

Науковці виділяють наступні показники [3]:

- відносна частка ринку;
- витрати;
- відмінні властивості;
- метод продажів;
- ступінь освоєння технології;
- імідж.

Інші ж автори визначають конкурентоспроможність продукції за допомогою оцінки рівня ціни, витрат на експлуатацію, наданий сервіс, рекламу, імідж і авторитет компанії, співвідношення між попитом і пропозицією [2].

У науковій літературі досить широко висвітлені питання конкурентоспроможності споживчих товарів. Однак конкуренція на ринку промислового обладнання, особливо для очистки стічних вод, має свої характерні особливості. Продукція промислового призначення, до якої відноситься обладнання для водопостачання, водовідведення та очисних споруд має ряд особливостей в порівнянні з товарами народного споживання, а саме:

1. Попит на промислове обладнання для очисних споруд виникає як наслідок розвитку заміського будівництва будинків, котеджів та ін.

2. Промислове обладнання володіє більш високою складністю, широкою номенклатурою використовуваних матеріалів, що підвищує вимоги до сервісного обслуговування і кваліфікації персоналу продавця.

3. Промислове обладнання, як правило, бере участь у виробничому процесі не відокремлено, а в тісному взаємозв'язку з іншими видами обладнання, тому зростає рівень потреб в його швидкої модифікації відповідно до вимог виробничого процесу.

З огляду на ці особливості, при виборі істотних чинників для оцінки конкурентоспроможності продукції необхідно брати до уваги не тільки специфіку обладнання, а й вимоги, висловлені з боку замовників.

Замовниками такого обладнання є директори і інженери водоканалів, начальники насосних станцій та міських споруд великих міст країни. Крім розглянутих вище внутрішніх чинників конкурентоспроможності машинобудівельної продукції (на прикладі обладнання для очистки стічних вод) в процесі оцінки конкурентоспроможності продукції необхідно брати до

уваги і такі макроекономічні фактори, що мають на неї опосередкований вплив, а саме[1]:

1. економічна політика країни;
2. стан нормативно-технічної бази;
3. стан фінансової системи;
4. науково-технічний потенціал країни;
5. рівень розвитку інформаційних технологій;
6. вартість ресурсів;
7. інвестиційний клімат в країні;
8. продуктивність та інтенсивність праці.

Таким чином, перераховані фактори можуть впливати як в бік підвищення конкурентоспроможності підприємства та продукції, що підприємство виробляє, так і в бік зменшення. Фактори - це те, що сприяє перетворенню можливостей у дійсність. Фактори визначають засоби і способи використання резервів конкурентоспроможності. Але наявність самих факторів недостатньо для забезпечення конкурентоспроможності. Отримання конкурентної переваги на основі факторів залежить від того, наскільки ефективно вони використовуються.

Список використаних джерел:

1. Савін В.А. Конкурентоспроможність 180 країн світа // Управління персоналом, 1999. №10. – С. 35–39.
2. Трубікова Є. І. Промислове виробництво в умовах трансформаційних процесів // Вісник СамГУ. Сер. : Економіка і управління. 2011. №6 (87)
3. Фатхутдінов Р. А. Стратегічний менеджмент. М. : ЗАТ «Бізнес-школа «Інтел-Синтез », 1999.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ

М. С. ВЛАДИМИРОВА, канд. екон. наук, **Т. О. ГАЙДУКОВА**
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Для прийняття ефективних управлінських рішень в умовах динамічного розвитку ринкової економіки підприємству потрібно доцільна система інформаційного забезпечення, яка об'єктивно відображає сформовану економічну ситуацію. Хороше інформаційне забезпечення - це не тільки